

Calvinisme

Melancholie is een bijzondere gemoedstoestand die zich vaak op de meest onverwachte momenten openbaart. Zo raakte mijn innerlijke gevoelswereld onlangs danig vertroebeld na het lezen van de Monitor Duurzaam Nederland 2009. 'De biodiversiteit holt achteruit, er is nog maar 15 % van de oorspronkelijke biodiversiteit aanwezig', het staat er echt. Versterkt door een zware Bourgogne en begeleid door Finlandia van Sibilius denk ik met weemoed terug aan de tijd dat ik als jochie kikkerdril uit de sloot achter mijn ouderlijk huis schepte. De zwaarmoedigheid wordt echter ruw verstoord door het gekwaak van groene kikkers in mijn achtertuin.

Door het kabaal van de amfibieën keer ik terug naar de realiteit, een realiteit die langzaam maar zeker wat begint af te wijken van het gangbare ecologisch correcte gedachtegoed. Want het gaat helemaal niet zo slecht meer met die kikkers. In de polder waar ik graag kom barst het zelfs weer van die beesten. Ook met de waterkwaliteit en de vissen gaat het stukken beter dan menig een doet geloven. De snoek, een indicator

van schoon, plantenrijk water was bijna verdwenen, maar is tegenwoordig weer zo algemeen dat hele volkstammen er met hengels en kunstaas achteraan rennen. Ook een kritische soort als de zeelt kun je overal weer aantreffen. Barbelen? Langs elke krib in de rivier kun je ze met één vinger in de neus vangen. Kleine modderkruipers? Hoeveel wil je er hebben? Rivierdonderpadjes? Til een willekeurige steen op de bodem van het Gooimeer om en er schiet er wel eentje weg.

Een heel ander verhaal dan de meeste beleidsnota's, natuurvisies en diversiteitsdocumenten ons voorspiegelen. Daarin vechten eutrofiëring, verbraseming, verzuring, verdroging en ecologische kaalslag nog immer om de eerste plaats. Dat het mogelijk toch wel wat beter gaat met de natuur in ons land, blijkt uit een artikel in de Volkskrant waarin een drietal gerenommeerde biologen melden dat 'het met de natuur in Nederland de goede kant op gaat'. Volgens de drie wetenschappers beginnen milieumaatregelen en natuurbescherming effect te sorteren. Wat me in dit artikel vooral trof, was dat de drie heren 'beseffen dat ze voor hun positieve verhaal op hun

donder zullen krijgen'. Waarom mag je als het om natuur en milieu gaat niet positief zijn? Dat fascineert me mateeloos. Is het omdat de overheid alle expertise de deur heeft uitgenikkerd en afhankelijk is geworden van de advieswereld voor wie ecologische kommer & kwel de beste verzekering van opdrachten is? Heeft het wellicht te maken met de neiging om de (maat)lat steeds hoger te leggen? Of zit het dieper?

Soms krijg ik het gevoel dat het te maken heeft met onze calvinistische inslag waarbij het glas altijd half leeg is, waarin je niet te koop loopt met het succes en de mens per definitie slecht is. Dit zou ook een mooie verklaring

kunnen zijn waarom we referentiebeelden voor natuur en water ontwikkelen die volkomen los staan van een realiteit waarin bijna 17 miljoen mensen leven, werken en ook nog eens willen recreëren. De mens is immers slecht en hoort niet in die natuur thuis. Eerlijk gezegd ben ik er een beetje klaar mee. Door al dat negativisme worden mensen murw gemaakt, dreigen ze hun betrokkenheid bij de natuur te verliezen en erodeert het draagvlak voor natuurbeleid met een rotgang. Een positievere benadering van datgene wat we met zijn allen als natuur bestempelen werkt volgens mij veel beter. Genieten van wat we hebben levert meer op dan treuren om hetgeen verloren is gegaan. Een positieve benadering geeft ook meer energie om de problemen die er nog zijn daadkrachtig aan te pakken. De (water)natuur wordt immers nog steeds begrensd door een onnatuurlijk peilbeheer, sommige wateren kampen met blauwalgen, vissen worden nog steeds vermalen door gesubsidieerde waterkrachtcentrales en we laten een bijzondere soort als de aal doelbewust uitsterven. Uitdagingen genoeg dus.

Marco Kraal, Hoofdredacteur